

Előfizetési árak:

Égész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Föltámadott!

Pécs, 1901. okt. 1.

Amit előre látott mindenki, akinek tiszta látását el nem homályosította a szereplési viszketeg vagy a naivitásig menő hiszékenység, az ime megtörtént. Az erkölcstelen üzelmeknek kedvező, erőszakos, a hatalom birtokáért hazaárulásra is képes Bánffy-rendszer rajongó hívei kiléptek a porondra városunkban is és kitűzték a zászlóját annak az embernek, akit e rendszer legszívósabb bajnokának ismertek: Aidinger János mellé való sorakozásra hívják föl a régi párthiveket.

Munkájuk tökéletesen megfelelt annak a rendszernek, a melynek föltámasztásán fáradoztak. Mint a vakondok áskálódtak a föld alatt, hogy előkészítsék a talajt fölvetülésükhöz. Első föladatuk volt a visszavonás üszkét dobni bele a pécsi függetlenségi pártba, a melynek egységét eddig még az országos pártban beállott kárhözatos szakadás sem volt képes megbontani. Fegyvertársat kerestek benne az ellen a jelölt ellen, akiben az ő uralmuk legveszedelmesebb ellenségét látták, de korántsem azért, hogy a függetlenségi pártot segítsék diadalra, hanem hogy az ellenkező oldalról támadtassák meg az ő ellenségüket s így nekik megkönnyíttessék a támadás a másik oldalról.

Kiküldöttük ott settenkedtek a régi függetlenségi körül, magánkörben s

nyilvános gyülekezeteken tüzelték ezeket, hogy ne engedjék elsiklani a kedvező alkalmat a függetlenségi zászlónak diadalra juttatására. Kilátásba helyezte kez alkalomra azok hathatós támogatását, akik eddig mindig tüzzel vassal küzdöttek a függetlenségi párt ellen; megrágalmazták a pártnak régi, kipróbált elvű vezetőit, akik egy emberéleten át küzdöttek a pártért, egész közéleti tevékenységüket, anyagi boldogulásukat s áldozván föl érdekében.

És ez az aknamunka sikerült. Szereplési viszketegtől elkábított vezért is találtak a pártnak, aki talán maga is fölült hitegetéseiknek, de aki viszont fölültette vérmes információjával Kossuth Ferencet, bombasztikus frázisaival pedig a külvárosoknak a mult választás üzelméi által kikezdett népet: keresztül erőszakolta a jelölt allitást s most, mikor a függetlenségi párt ezzel a jelöléssel már kellőleg el van szigetelve, az aknamunkások levették az álarcot, melyet viseltek, hogy a függetlenségi párt barátainak látszassanak. Visszatértek régi fesszükbe, a Bánffy-rendszer rozszant várába s onnét indulnak rohamra a saját uralmuk kiküzdése végett.

Mint igazi brávókhöz illik, a sötét-ség leple alatt osztogatták és függesztették ki névtelen plakátjaikat tegnap este, ajánlva Pécs város szabadelvű választóinak Aidinger Jánost, a „szabadelvűség rég kipróbált bajnokát”, aki annyira szívűkhöz nőtt. Erreth János ellen, akinek

rettegett ellenzéki hajlamai azzal a félelemmel tölti el kebleiket, hogy ismét a faképnél találja őket hagyni.

A „Pécsi Napló” ugyan egy vicces hajlamu ur áprilisi tréfájának mondja az Aidinger-jelölt plakátot, a melylyel nem érdemes komolyan foglalkozni, de mi, akik abban a helyzetben voltunk, hogy megfigyelhettük azt az aknamunkát, amelyet a Bánffy-brávók a függetlenségi párt kebelében véghezvittek, tudjuk, hogy Aidinger föllépése nem áprilisi tréfa, hanem tervszerűen előkészített komoly puccs.

Hogy mennyire nem fogják tréfára ezt a jelölést, mutatja az, hogy korántsem maradtak a plakátnál, hanem akcióba léptek egy másik megszokott eszközzel, a hazugsággal s városszerte azt az álhirt terjesztik, hogy Erreth János a jelöltségtől visszalépett, míg championjaik, a *Herceg-testvérek házának híveiknél, hogy aláírásokat gyűjtsenek Aidinger jelölésére a bolnapi választásnál.*

Es ehhez a rut játékhoz nyújtott segédkezet a pécsi függetlenségi párt, a melyet ha nem sikerül belegratni a Flóris féle akcióba, a Bánffy-huszárok táborába nem is gondolhatott volna visszazoritott vezérük feltámasztására. Most azonban bizakodva abban, hogy a függetlenségi nem zavarják vizeiket, remélik, hogy a kormányparti többséget megnyerik számára.

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Amit Fülöp megértett.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Irtá: *Téka.*

— Szabad!

Alig csengett el a kurta szó, már meg is nyomta a kilincset az, akinek szót a csengőhangu engedély és belépett egy vallas, magas ember, kinek napbarnította arcára valami nehéz munka szántott apró szarkalábakat. Talán negyven éves lehetett a férfiú s tömör barna bajuszában az a néhány ezüst száll nagyon illett. Amint belépett a kis csinos lézsekbe, belekapaszkodott a lábával a szőnyegbe és elkáromkodván magát, emigy mu'atkozott be.

— Hogy a menydörgős menkö . . . kezeit csókolom!

Talán bizony nagyon is megváltoztam?

Kati nagysád az orrára rakta a csiptetőjét s aztán sértőleg hosszan nézte az érkezett furcsa vendéget. Amint aztán az asszony felt keble pihegni kezdett, úgy hogy akár az a férfiú is meghalhatta a selyem derék patogását — akkor az asszony fayence színű arca futó pirban égett. Az az esetlen férfiú meg halványabb lett arcan.

— Maga az Fülöp?

— Az, én hát.

Az érkezett két lépéssel odaért az asszonyhoz, kezét nyújtott neki, az asszony kissé habozva kis, hosszú ujjú jobbát Fülöp nagy barna kezébe tette.

— Hát hozta Isten, mi jót hozott?

Az ember be sem várta, hogy ülással kínálják, egy kis nád ülőkére ült közel az asszony pamlagáná', aztán nézte Katit, a nagyságos asszonyt.

Az az asszony pedig nem volt olyan szépség, hogy Fülöp nagy bámulása igazolt lett volna. Igaz, hogy nem volt picike, az is igaz, hogy nem volt valami nuklenburgi szüz nagysága, hanem a termete az kifogástalan volt. Arcáról akár a passusbeli jargont használhatnám így;

Haja . . . vörös
Arca . . . tojásdad
Szeme . . . kék
Orra . . . rendes
Szája . . . rendes.

Különös ismertető jele.

— Pardon! Ismertető jele, de bizony az van, még pedig olyan, hogy nó! Állott pedig az az ismertető jel abból, hogy ha mosolygott olyan édes szép fogsorokat mutatott, hogy az ember fiának összelutott a víz a szájában.

— Hát alkalmasint ezt nézte Fülöp az asszonyon. Kati nagysád pedig, a ki nagyon is látta, hogy Fülöp nem tud betelni a nézés-sel, mintha kicsit illette volna magát s aztán cirógató hangon megismételte:

— Mi jót hozott . . . Fülöp?

Hát csak lekerültem ismét kicsit széjjel nézni; nagyon óhajtottam tudni, hogy . . . egészségesek-e . . . maga . . . meg az ura; igen, a jó Bandi?! Hát azért.

Az asszony mosolyra nyitotta a különös ismertető jelt s aztán nagyon ránézett Fülöpre.

— Nagyon szép kedves Fülöp s én nagyon köszönöm; de hát nem olvas maga újságot?

Az ember feltekintett hirtelen az asszonyra; nagyon gyanus hangon kérdezte az asszony ezeket.

— Csak nem sir? Istenem miért sir? Mi történt?

— Hát maga honnan jön, hogy nem tudja, hogy szegény férjem sikkasztás miatt felfüggesztetett állásától?!

— Fel-füg-gesz-te-tett? Bandi?

Az asszony intett s aztán ajkába harapott, hogy a kitörni akaró sirást elnyomja; de sikertelen maradt fáradsága, mert egy nehéz gömbölyű könyecsepp emelkedő keblére hullott s aztán a sötét selymen, mint egy lényes kristály gurult tovább . . .

— Pedig — mormogá Fülöp, mintegy magában — nem kívántam Bandinak semmi rosszat. Isten látja . . .

— Tudom édes Fülöp, — de hát lássa . . .

De hát ez talán tetszenék is Flóris Endrének, mert a szeptember 22-iki szervező közgyűlésen egy közbeszólásra el találta árulni, hogy neki, a függetlenségi lobogó becsületét mentő fölként bajnoknak inkább lenne inyére a Bánffy-huszár Aidingert megválasztása, mintha az önálló vámterület mellett küzdő Erreth János nyerné el Pécs város mandátumát.

Kinek-kinek a saját gusztusa szerint. Mi azonban nem kérünk belőle.

Képviselőválasztási mozgalmak.

Pécs, 1901. okt. 1.

Ütközet előtt. Forrongásban vannak a kedélyek az egész hazában. Elérkeztünk a nagy naphoz, mikor a nép felküldi képviselőit a törvényhozásba. Holnap (szerdán) lesz a képviselőválasztás nemcsak az egész megyében és Pécsen, de az ország nagy részében is.

Pécsen holnap reggel nyitja meg a szavazási eljárást 8 órakor a városi tornacsarnokban Fekete Mihály, tiszti főügyész, választási elnök. A megnyitás után félkilencig lehet az egyes jelöltekre szavazást kérni s félkilenc után megejtik a sorshuzást, hogy melyik je löltre, mily sorrendben történik a szavazás. A szavazás reggel 9 órakor kezdődik a Tornacsarnokban Fekete Mihály elnökből, dr. Jobst László helyetteselnökből, Tróber Aladár dr. jegyzőből és Csismadia Géza, helyettes jegyzőből álló bizottság előtt, a jótékony nőegyletben pedig Kindl József elnökből, dr. Nick Alajos helyetteselnökből, dr. Tichy Ferenc jegyzőből és Nagy László helyettes jegyzőből álló küldöttség előtt.

A Tornacsarnokban a belvárosi és szigetkülvárosi választók; a nőegyleti helyiségben a budakülvárosi (és bányatelepi) választók szavaznak.

Mint értesülünk a mai napon négy jelölt ajánlása lett átadva a választási elnöknek.

— A paksi kerületben az érdemekben gazdag 48-as és függetlenségi párti képviselőjelöltje Szluha István bejárta kerületét s mindenütt a szeretet és ragaszkodás megnyilat-

kozása közt fogadták. Szluha Istvánt jól ismerik választói tiszta jelleméről és jótékonyaságáról. Ő nem ismer valláskülönbséget, nem néz jó barátot vagy ellenséget, urat vagy szolgát, hanem csak egyet ösmert, csak azt a kötelességet, hogy a közpolgárság legszentebb anyagi és erkölcsi érdekeit mindenkor megvédhesse. Szluha a milleniumi évben fölkerített a magyar szent korona kísérőjének és őrének. A paksi kerület választópolgárai büszkék, hogy oly képviselőjelöltjük van, akiben még az ellenpárt is tiszteli a jellemzőlárú férfit. A párt rendithetetlenül áll mellette és ellenjelöltje Paksról épp úgy meg fog szaladni, mint Nagy-kikindáról. Itt Kenedi Gézának alig lehet kilátása. Mindenki csodálkozik azon, hogy a kormány ily reménytelen kerületbe küldte Kenedit.

Deák Ferenc öröksége.

Pécs, 1901, október 1-én.

Lezajlottak a beszámolók, a programbeszédék; sőt a most már némileg tisztább választások is. A parlament nagy munka előtt áll és a nemzet elvárja, hogy különösen a többség megemberelje magát: nem a párt, hanem az ország érdekét tartva szemé előtt, mert hiszen lehet némi jót alkotni elvégre a 67-es alapon is, habár korántsem lehet azt suggerálni neki, hogy a 48-at helyettesíteni bírna, mint a hogy ez némely kormánypárti képviselő, sőt a 67-es — de ellenzékinek maradt — Beöthy Ákos hirdette kassai programbeszédjében.

E programbeszéd egyike volt a legérdekesebbnek, a melyet valaha, egy 67-es alapon álló képviselő jelölt mondott a 67-es pártól. Ellenzéki embernek valóságos élvezet benne böngészni; milyen kemény érvekkel, vádakkal és ítéletekkel sújtja Beöthy saját dicshitét: várának — szerinte méltatlan — katonáit. Többek közt így szólt beszéde elején arról, hogy mit gondolt Deák Ferenc és vele sok jó hazafi a 67-es kiegyezésről ennek megteremtésekor:

»Magyarországot illetőleg az volt a föltevés, hogy a magyar államférfiak feladatuk magaslatán fognak állani s azt az óriási hatalmat, melyet a demokracia s a képviselői rendszer kezökbead, arra fogják használni,

helyről . . . Ő is kerüli majd őt, akár a pestis beteget . . .

Csend, félelmetes csend állt a kis lakásban, csupán a vén fali óra ketyegte:

Menj — el
Menj — el.

Még te is! gondolá az asszony, még te is küldöd e régi megkerült barátot? Eh! gondolá keserű mosolylyal, ha elhagynak, ha kerülnek is mind, — ne félj szegény könyelmű férjem én hű hitvesed maradok! És tetszelegve magának e szerepében, bizonyos fölénnyel kiálta szabad! midőn nem épen szerényen kopogtak a kis lakás ajtaján.

Koros, elhizott, csúnya piperével túlrakott asszony gurult be, utána egy négy éves fiucska tipegett, — ki három ujját szopogatta, s ki sipkáját feleslegesnek tartá levenni.

— Mit akar, kit keres? Kérdé Kati nagysád.

— Jó napot! Pfüh, be melegem van. Mit akarok? Hát a lányom az a szégyentelen teremtes itthagyt ezzel a kölyökkel. Tetszik tudni, talán olvasta is az ujságban, hogy azzal a buta buzaszennzállal a Weiszszal megszőköt . . . érdemes is volt, azt mondják, hogy huszezer forintot emelt csak el!

— De hát mit akar? kérdé félig mosolygó arccal az úrnő.

— No igen, hát arra kérném, ha ezt az írást aláírná, azt tanácsolta a fiskálisom — hogy az a butor meg a két ezer forintom,

hogy igazait megoltalmazza, érdekeit előmozditsák. És mostanság a kiegyezés negyedik év-tizedében oda jutottunk, hogy Deák műve s alkotása visszafelődött, elfajult, meghamisított. A szabadságnak érvényesülése helyett uralkodik a céhbéli és vicinalis szabadelvőség, mely azt hiszi, hogy a kormánynak és pártjának minden szabad, a nemzetnek s polgárainak — semmi. A jogállam helyett rendőrállam, a képviselői rendszer helyett pártmonopolium és diktatura, Ausztriával szemben pedig, a paritás helyett tartományi s gyarmati színvonalra vagyunk lesüllyesztve. Most jön a Deák művének védelme:

»Miképen történhetett ez? Ez az 1875-iki fuziónak eredménye, a mely következményeiben egyike lett a legvégzetesebb eseményeknek, melyet hazánk története fölmutat. Ez a fuzió egy hatalmi szövetkezet alakítása volt Tisza Kálmán és Deák-párti kolomposok között, melynek folytán az országot egy nagy regale-bérelt és monopolium tárgyává tették.»

»Később jött a hagyományos osztrák politika föleledése az egész vonalon a melyért jórészt Tiszát teszi felelőssé. Felhozza vádul többek közt: a katonai kiadások nagyra növesztését, a melynek falánksága elnyeléssel fenyegeti az ország anyagi jólétét, a magyar nemzeti s állami eszmét. Végül szemére veti Tiszának: »A gazdasági s pénzügyi meghódolást Ausztria előtt« és ennek káros következményeit.

— »Ha nálunk ugymond — agrárpolitika és agrárprogram létezik, annyi bizonyos, hogy a magyar gazdának, mint az iparosnak és kereskedőnek, általában minden tisztességes foglalkozásnak átkozott rossz dolga van ebben a szabadelvőség által agyonbaldogított hazában.«

Tárgyalja azután, hogy ennek a fuzisonális politikának csak *pressióval és korrupcióval* lehetett megnyerni Magyarországot közvéleményét és így »A képviselőházban a rebachlovagok, a tantiémehalászok, preszensmarkőrök ütöttek tanyát.« A garázdálkodás annyira ment, hogy kénytelenek voltak az összeférhetlenségi törvényt meghozni, melyet aligha hajtának végre.

Kimondja, hogy: *A kormánypárti ragadozók* rengeteg osztrálékot húztak az intézetektől.

Majd szemére vetett a szabadelvű párt-

mely a takaréknak van, nem a Weisztól való mert tetszik tudni el akarják venni tőlem.

— De hát mi közöm magához, hiszen nem is ismerem!?

— Nem ismer?! Na ez szép, hát'észen az én lányom volt a maga urának a maitresse! Hát ez a gyerek la, a maga urának a fia. . .

Többet a vén asszony nem tudott beszélni. Fülöp sárga arccal, irtózatossal ragadta meg nyakán az asszonyt s egy hatalmas rántással hurcolta a konyhán végig az ajtóhoz, onnan pedig egy lökéssel hajította ki az utcára. Azután lezárta a lakást s visszament az' ájultan fekvő asszonyhoz.

A kis emberkét pedig ott találta az ájult Kati nagysád mellett; nem szopta már ujjait, hanem rózsás arcát törülgette, melyek nedvesek voltak könyeitől.

— A szegény néni, a szép néni — hajtogatta váltig és csókolgatta az ájult fehér kezét.

Fülöp már itt nem tudott segíteni, darabos, nehézkes természete nem sugá meg neki, hogy az ájultat költögesse vízzel, ecettel. Csupán az ősember vad erejével próbálta azzal ébresztgetni, hogy a pamlagra vitte tollként a beteget, s aztán eltanulva a gyermektől — ő meg a másik kezét csókolgatta.

Később aztán magához tért az asszony. A gyermek a pamlagon elaludt, kis kövér uja ismét a szájában volt, Fülöp pedig beszélt az asszonyhoz lassan, halkán.

— Nagyon szeretem magát, de nem tudom magával megértetni. Tudja nagyon,

— Tudom, tudom; azt szerette, engem pedig nem. Aztán mekkora az a hiány?

— Sok. Nagyon sok. Nyolcezer.

— Elkár . . .

— Az; de nem ő az oka, tudja, az a rossz . . .

— Társaság; hát az, tudom. Nyolcezer?

Sok! Hát maga most mit szándékszik?

Az asszony kiegyenesedett roskatagságából s fájó mosolylyal mondá:

— Azt, a mi a kötelességem; kívánni, míg az uram kiszabadul s addig dolgozni, hogy legyen hova menekülnie, ha megnyílnak a börtön ajtai. Annyi a zongora óráim, hogy nekem magamnak több jövedelmem van most, mint szegény uramnak volt. Aztán lássa, olyan kevés kell egy asszonynak . . . Egy kis kávé, kis gyümölcs . . . Egy szobás lakás, cselédem nincs . . .

— Mikor szaba . . .

— Oh, még két éve van, egyet kitöltött. Istenem, mennyit kell szegénynek szenvedni.

Fülöp tovább nem kérdezett semmit, Kati nagysád pedig könyvtől elfátyolozott szemekkel nézett az ablak felé; ott künn, a járdán néhány hivatalnok találkozott egymással, megálltak beszélgetni, nevetgeltek s tovább mentek. Ezek! hányszor vendégeskedtek nála, hányszor dőzsöltek házában s most még egy tekintetre sem méltatják ez ablakot, melyen belül annyi fájdalom, kétségbeesés tanyázik. Ez is, ez a Fülöp, — gondolá — már keresi az ürügyet, hogy távozhassék, futhasson e

nak, hogy következtessége, hűsége, elve nem volt; hanem szívárványszint játszó óriási boa konstriktor volt. Még pedig volt: kuruc, labanc, liberalis, konzervatív; municipalis, centralista; agrarius, merkantilis. — Tömjenezett minden miniszternek; midőn pedig hasznát nem vehette, félredobta: »ezt fogja tenni Széll Kálmánnal is, ha a sor rákerül. Megmosdatja Bánffy, mondván róla betetőzésül: »Ha Bánffy még egy választással boldogítja az országot: a tisztességes existencia számára nem lett volna többé menedék. De ő menesztett, létrejött a pártközi megállapodás. Széll miniszterelnök lett s az én pártom beolvadt a kormánypartba. Én oda őket nem követtem. Kifogásolja, hogy a nemzetipártból ki sem érvényesült; sőt a kvótakérdésben is leadták a derekukat, programbeszédekben is bealkudtak az ország igazaiból; tehát rendszerváltozás nincs. Hiszen Bánffy miniszterei és főleg főispánjai a végrehajtók, bár Széll dicsőítése az éremlyősségig megy. »Apponyi pedig Jászberényben valószínűleg meg fog bukni. »Az én törekvésem — mondja — nem lehetett más, mint Deák politikáját igazába visszahelyezni, annak következményeit levonni és összeköttetésbe hozni a *nemzeti fejlődés örök törvényeivel*. Deák Ferenc szellemében. Deák maga ezt a viszonyt perszonaluniónak nevezte; a *fejlődés iránya nem lehetett más, mint a szoros, a tiszta perszonalunio*. Megengedem, hogy ez távolabbi dolog. A közelebbi teendő a paritás követelményeinek levonása, Magyarország politikai s gazdasági emancipációja. De ha erről alku volt, mindig az osztrák császárt játszották ki a magyar király ellen: úgy az önálló vámterületnél is; már pedig ennek minden rizikója jobb a mostani sorvasztó, emésztő állapotnál. Ezt akarja is; de azért nem megy a 48-as és függetlenségi pártba; mert szerinte a 67-es alap ellenzése »ugrás a sötétbe«. Álláspontja tehát »a parlamentarizmus ellenzék álláspontja«. Azt hiszi, hogy a jövőnek feladata egy ily parlamentarizmus ellenzék alakítása.

»Ha ez sikerül: akkor közéletünk a rendes mederbe jut; ha pedig nem: akkor a sinlődés tovább fog tartani, mely állapot a parlamentarizmus rendszer és az önkényuralom minden hátrányát önmagában egyesíti.«

Ime! Igy ostromozza Beöthy az öntelt szabadelvű pártot, melynek egyik közlönye gúnyosan szeretem. Lássá, ahhoz nagyon buta voltam, hogy egyéb lehettem volna, mint a mi most vagyok. Odafönt Galiciában turom a földet, azaz utakat vállaltam. Sok, nagyon sok pénzt kerestem, s még keresek is.

Kati asszony nem felelt semmit.

— Lássá Katinka, én ezt mind tudtam, a Kántor Laci megírta nekem férje egész dolgait. A sikkasztott pénzt megtéríttem, hát a maga becsülete olyan tiszta, mint a milyen volt. Ha beleegyeznek, akkor Bandinak depónálok öt ezer forintot, hogy legyen mi je, ha kiszabadul. Ezt a kis ártatlan fiókat pedig elviszem magammal lopva, tán sikerül belőle embert faragnom. Így ni, hát azért jöttem le magukhoz. Jó lesz így?

Kati asszony csendesesen sirt, s csak bolyongatta, hogy úgy jó lesz.

Fülöp pedig felkelt, felébreszté a kis szobogató gyermeket, s azt kézen fogva, megcsókolta a könnyező asszony kezét, az ajtó felé indult.

Katinka, egész testében remegve, tágra nyílt szemekkel nézte Fülöpöt. Iszonyuan mély fájdalom járta át egész valóját, úgy érezte, mintha szíve a nagy fájdalomban zokogna.

— Fülöp! kiálltá harsányan, úgy, hogy a kis fiú féltében hangos sirásra fakadt.

A férfiú kérdő tekintettel fordult vissza.

— Fülöp! — kiálltá halkabban — hát én? mi lesz velem? azután térdre roskadt, és kérően rebegte: Fülöp, Fülöp, hát én?

Ezt már aztán megértette az esetlen ember.

nyolódik vele s fitymálva Apponyi egykori csatlósának nevezi a nemrég kiváló, politikai munkát irt 67-es kurucot; a ki bizony legvertársá volt a nagy szónoknak, de megint és leszerelt pártvezérnek.

Beöthy egész beszédjében tulajdonképpen azt mutatja ki, hogy a 67-es kiegyezés a gyakorlatban csődbe jutott. Annak megemléztetését csak egy 67-es Deák-párti ellenzékől reméli: a melynek ez idő szerint csak ő az egyedüli tagja. Ő magát Deák politikája igazi letéteményesének tekinti s ezért nem lesz 48-as. Ámde Széll Kálmán is azt hiszi magáról és azért állt javítási céllal a kormánypart élére. Tisza Kálmán, Tisza István, Gajári, Mezei, Bánfy Dezső, sőt Aidinger is azt hiszi, hogy Deák művének ő az igazi követője — és ezért mindegyik az erőszak híve.

A mesternek tehát sok követője és sokféle magyarázója van; de egyik sem tudja az ő művét dőlőre vinni, nem pedig azért, mert e műnek alapja nem a nemzet jogainak feltétlen biztosítása, hanem csak a *jóhiszemű megalkuvás*. Beöthy szerint a 48-as párt elve: »Ugrás a sötétbe«. Nos a 67-es bölcs Deák 61-ben *ugyanesen ugrást* akarta elkövetni. Avagy nem tudná Beöthy, hogy Deák 48-ban magyar igazságügyminiszter volt és 61-ben az ő *felirati* pártja s a Tisza László *határozati* pártja között csak a módszerben tért el egymástól; de mind a kettő azt akarta, a mit most a 48-as párt: *a tiszta perszonalunio*.

Széll Kálmán mindenesetre nagyjában a tisztesség útjára terelte a kormánypartot és a közéletet; de ez még csak a 67-es alapon letett jogok érvényesülését sem jelenti. És ha Beöthy s esetleges parlamentarizmus pártja előbb utóbb nem is menne be a kormánypartba, még akkor is csak legfeljebb azt érhetné el, hogy a kiegyezésben letett jogainkat teljesen élvezhetnők; de még ez is messze van a nemzet igaz jogainak: teljes függetlenségének, nemzeti szabadságának, a magyar állam önállóságának elérésétől.

Ezt az ugrást a nemzeti önérték világánál egyszer mégis csak meg kell tennünk. A 67-es kiegyezés mécsese oda nem vezet!

Szamosi.

Előfizetésre való felhívás.

A nagy küzdelem előestéjén, mikor a nemzet részt kér a törvényhozásból, hogy legszébb alkotmányos jogait érvényesítse, — a »Pécsi Figyelő«-nek felesleges újabb programot adni.

A közönség, mely huszonkilenc év óta kitartó érdeklődéssel s állandó rokonszenvvel kísérte a »Pécsi Figyelő« működését, meggyőződhetett arról, hogy a cél, melyért küzdünk s az elv, melynek szolgálatában állunk, a *legmagasabb ideál*, a melyért ember e hazában küzdhet: *Magyarország függetlenségének kivívása*. A függetlenségi és 48-as párt dicsőséges zászlaját szolgáljuk. Ezt hordozzuk végig Baranyavármegyében; azt aszent szimbólumot, melynek dicső színeiben egyesül egy évezred minden véráldozata, minden dicsősége. A mi politikai hitvallásunk első és legfőbb fejezete: *az ország függetlensége. Függetlensége Magyarországnak első sorban a gazdasági téren, az önálló vámterülettel s teljes függetlensége, hadügyi, pénzügyi és külügyi tekintetekben is*. Ezt terjeszteni, ennek híveket szerezni az egyedüli, szent célja a »Pécsi Figyelő« nek s ehhez kérjük a közönség pártfogását.

Városi és megyei ügyekben ezután is a közönség érdeke s a szókimondás vezet bennünket. Az ország és külföld nevezetesebb eseményeiről távirati tudósításainkkal megelőzzük mindenkor úgy a fővárosi ujságok, mint — naponként este jelenvén meg — a reggeli lapok közléseit is. **Hirrovatunk** élénkségére s változatosságára; **tárcarovatunk** ki-

váló tartalmára; **könyvalakban közlendő regényeink** érdekességére; **közgazdasági, tanügyi, művészeti, törvénykezési rovataink** fontosságára ezután is nagy súlyt fektetünk. A **családok** gyermekei számára kedvelt olvasmányul hetenkint *egy-egy gyermekmesét* közlünk. A *pécsi kir. táblai értesítő*t minden pénteki számunkban megtalálják olvasóink. Szóval minden tekintetben a **modern igényeknek megfelelő bő és változatos tartalmu napilapot** adunk olvasóink kezébe.

Lapunk előfizetési ára, mely az összes napilapok között a legolcsóbb, a következő:

Előfizetési árak:

az okt.-decemberi évnegyedre . . . 5 kor. — fill.
egy hónapra . . . . . 1 kor. 70 fill.
félévre . . . . . 10 kor. — fill.
egész évre . . . . . 20 kor. — fill.

Az előfizetés *legcélszerűbben postautalvánnyal* eszközölhető. Előfizetések a »**Pécsi Figyelő**« **kiadóhivatalához** (Pécs, Mária-utca 1. sz. a.) küldendők.

Mutatványszámokat kívánatra bárhová küldünk.

Hazafias tisztelettel

a **PÉCSI FIGYELŐ**

szerkesztősége és kiadóhivatala.

H i r e k.

Pécs, 1901. okt. 1.

Sándor király alkotmányos működése közben.

Sándor király egyre-másra sértegeti minisztereit. A legutóbbi minisztertanács alkalmával ugyanis, amikor a király kijelentette, hogy legifjabb sógorát trónörökösé akarja kinevezni, a Lunyevica-család több tagjait pedig szerb nemessé akarja tenni, a miniszterek ellene mondtak. Erre Sándor féktelen haragra lobbant és dühében ezeket mondta:

— Látom, hogy a királyné iránt való ellenszenveteket nem tudjátok legyőzni. De majd megmutatom én nektek, hogy még a királyné lábaporát is csókolni fogjátok.

Más alkalommal jelenvolt a tanácskozáson Drága Masina is, a ki karonragadta a kiskoru eszejárásu Sasáját, becsapta maguk után az ajtót.

Sándor: Mivel úgy látom, hogy a legszélesebb körökben népszerűtlenné válik minden eszmém, most már csak azért is ragaszkodom ötleteimhez. Lunyevica hadnagyot kinevezem trónörökösnek, azonfelül Jeruzsálem alkirályának.

Miniszterelnök: De felség . . .

Sándor: Tisztelem mindenkinek a meggyőződését, de azt a vadszamarat, a ki elment mer mondani, egyszerűen lenyakaztatom. Halljátok további intézkedéseimet.

(Valamennyien egyhangú lelkesedéssel hallgatnak, a pénzügyminiszter a tárcája tartalmát vizsgálja, az igazságügyér a körmét piszkálja.)

Sándor: Kedves feleségemnek — zsviú! — van egy nagynénje és két keresztanyja, a kik igen hasznos szolgálatokat tettek a hazai gyümölcsipar fellendülése körül.

Miniszterelnök (sugva): Kofák.

Sándor: Velük töltöm be az udvarhölgyi méltóságokat, a Szent-Száva-rendet adományozom nekik.

Közoktatásügyi miniszter: A díj és jellem elengedésével.

Miniszterelnök: Nem volna stilszerűbb a Takófia rend.

Sándor: Hallgass vadállat, mert kupán tülek. Ismétlem, hogy tisztelem mindenki meggyőződését, de az ellenszegülőt elküldöm a pirosi sáncok közé.

Mind: Oh, halljuk további bölcs intézkedéseket.

Sándor: Tisztelt nőmnek — zsvió — van egy unokafivére, aki most végezte el a negyedik elemét. Derék, tette kész férfi, akit a kultuszminiszteri államtitkári székbe szántam.

Kultuszminiszter: De, fenség az istenért.

Sándor (felragadja a kalmárist és feléje hajítja): Belogod azt a mosdatlan szadát már egyszer! Idősebb sógorom az éjjeli kávéházak főellenőre lesz tábornagy ranggal. Ilyen uniformist is kap.

Egy hang: Tovább, te bölcös uralkodó.

Sándor: Tisztelt nőmnek — zsvió! — van egy nagybátyja, kiérdemült fegyházigazgató. Őt bizom meg a kincstárnoki teendőkkel. Szeretett királynénk folytatólagos másik nagybátyja a nisi gyorsvonat derék fűtője pedig közlekedésügyi miniszter lesz. Nem gondolja kedves Butovits, hogy helyes ez a megoldás? Ön ugyanis nyugdíjba készül.

Drága Masin (a ki jelen van) Sasa lelkem, hát a mostoha mamára nem gondoltál?

Sándor: Igaz, megteszszük khinai császárnőnek. (Tüntetőleg távoznak és becsapják maguk után az ajtót.)

Mind (korusban): A nyakatokat közé! Dán.

Napirend 1901. október 2-án.

Naptár: szerda, okt. 2. — Róm. kath.: Leodegár. — Prot.: Leodegár. — Görög kel. (szep. 19.) Trofin. — Zsidó: Tischri 19. — Nap kél 5 óra 46 perckor; nyugszik 5 óra 20 perckor. — Hold kél 8 óra 13 perckor este; nyugszik 10 óra 50 perckor délelőtt.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: enyhe, száraz idő várható.

Színház: „Troubadour,“ opera.

— (A király nevenapja.) Pénteken, október hó 4-én lesz a király nevenapja. Ez alkalmából délelőtt 9 órakor a székesegyházban ünnepies mise lesz, melyre ma hivta meg Majorossy Imre polgármester a bizottsági tagokat.

— (Estély a Nemzeti Kaszinóban.) A „Pécsi Nemzeti Kaszinó“ f. hó ötödikén (szombaton) este táncestélyt rendez. Eme estélyre külön meghívók nem bocsátatnak ki s részt vehetnek mindazok, kiket a Nemzeti Kaszinó baljain és egyéb estélyein vendégül látni szokott.

— (A belvárosi templom keresztjének feltétele.) Renoválás alatt álló belvárosi templomunk kupolájával már elkészültek az ácsok s most, mielőtt a vörös rézet ráhuznák, előbb a keresztet kellett feltenni tetejére. A Schulek Frigyes műépítész terve szerint készült nagy aranykeresztet ma délután huzták fel a kupola tetejére, hol három arany gömb áll egymás tetejében, fölöttük a török félhold s erre illesztették rá a keresztet. A kereszt beszentelését körmenetben Magenheim József apátplébános végezte s az ünnepi szertartás, valamint a kereszt feltétele nagy közönség jelenlétében folyt le délutáni 5 órakor.

— (Országos vásárunk) mai második napja még rosszabb volt, mint a tegnapi. Az állatvásáron alig volt ma már valaki s a kirakodó vásáron is kevés volt a nép. Pedig hát az idő szép volt; de hát most az embereket a követválasztások kötik le s a vidékről ép ezért csekély számban jöttek is a vásárosok.

— (Jubiláló tábornagy.) Galgóczy Kálmán tábornagy most ülte öt-

ven éves szolgálati jubileumát. A király a jubiláló tábornagyhoz a következő legfelsőbb kéziratot intézte:

„Kedves Galgóczy tábornagy! Szives örömet kívánok Önnek szerencsét ötven évi szolgálati jubileuma ünnepéhez. Tiszta felfogás, céltudatos cselekvés, katonai derekasság, hű odaadás, szigorú kötelességtudás, párosulva alárendeltjeiért való önzetlen gondossággal békében és háboruban egyaránt, ezek jellemzik az Ön katonai pályafutását, igazolják alárendeltjei teljes ragaszkodását és ezeken alapul az Ön vezetésében való derült bizodal-muk, komoly órákban is. Megelégedésem kifejezésével emlékezem meg újra az Általam ismételt kitüntetés szolgálatairól és élénken kívánom, hogy sokszor kipróbált katonai tevékenységére még sokáig számithassak. Kelt Bécsben, 1901. évi szeptember hó 28-án. Ferencz József, s. k.“

— (Egy kis csillagászat.) Ma köszöntött ránk október hó, az őszi hónapja. E hónapban a nap hossza 1 óra 39 perccel fogy, mert míg elsején a nap 5 óra 44 perckor nyugodott, tehát a hossza 11 óra 37 perc volt, — addig a hó végén a nap 6 óra 28 perckor kel és 4 óra 26 perckor nyugszik, tehát a hossza csak 9 óra 58 perc lesz. A hold utolsó negyede 4-én délután 9 óra 52 perckor; újhold 12-én délután 2 óra 11 perckor; első negyed 20-án délután 6 óra 58 perckor és holdtölte 27-én délután 4 óra 6 perckor lesz. Ugyanekkor részleges holdfogyatkozás lesz, mely nálunk csak részben látható. A hold a földközélpén 15-én reggel 8 óra 3 perckor lesz. A földtávolban 28-án reggel 4 óra 2 perckor. A nap 24-én 3 óra 48 perckor éjjel a Bökölj jegybe lép.

— (Elnök-választás a jogakadémian.) A jogakadémia mindkét elnökjelöltje már megtartotta programbeszédét, a melyben kifejtették azon elveket és eszméket, a miket megválasztásuk esetén keresztülvinni óhajtanak. Mindkettőnek ugyszólván egy és ugyanaz a célja. A jogakadémia életét fellendíteni. Ez a cél lebeg mind a két jelölt előtt. A módzatokra nézve sincs valami nagy különbség. Mindkettő érzi a reformok égető szükségét, tudja mindegyik, hogy tenni kell valamit, reformálni kell okvetlenül a jogász életet. Ilyen állapotban nem maradhat meg. A Piatsek-párt elnökjelöltje szombat d. u. 6 órakor tartotta meg a programbeszédét, a melynek röviden az volt a témája, hogy a mostani beteges állapotokat meg kell szüntetni. Aztán részletezte, hogy mi módon látja ő megvalósíthatónak mindazokat a dolgokat, a miket okvetlenül meg kell tenni. Bevette programjába, hogy a diák-igazolványokat is meghonosítja megválasztása esetén. Aztán ajánlotta, hogy az olvasókör lépjen majd be a diák-szövetségbe, hogy a diákkongresszusokon képviseltesse magát.

A »reform-párt« jelöltje, Fischer Miklós, tegnap délután fél 6 órakor tartotta meg programbeszédét nagyszámu hallgatóság előtt. Bár a Piatsek párt hívei távol maradtak a programbeszédéről, mégis a jogászság jó nagy része jelen volt. A jelölt beszédével valóságos extázisba hozta a jogászokat, sőt a vendégeket is. Ilyen beszédet még egy jelölt sem intézett híveihez. — Batran meghallgathatták

volna a másik párthivek is. Szép magvas beszédben, igazi szónoki hévvel fejtette ki azon eszméket, a miket ő és a vele tartó jogászok vallanak. Az ő eszméi — ugymond — nem kivihetetlenek, nem utópiák, csak akarnia kell a jogászságnak. Ha megválasztják, úgy minden tehetségéből és erejéből fog küzdeni, hogy a pécsi jogakadémian fűiskolai életet hozzon be. Bár sikerülne neki mindazt kivívni, a mit programjába fölve. Különben közel már a választás napja. Csütörtök délután eldől, hogy vajjon melyik párt lesz hivatott a programjába fölve eszméket megvalósítani.

— (Jelentés a vizről.) A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: okt. hó 1-én reggel 6 órakor a tettyei viztartóban 1000, az ellentartóban 450 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 785 köbméternek találtatott.

— (A m. á. v. pécsi altiszti olvasóköre) mint értesülünk, október hó tizenharmadikán este, a Jakab-féle vendéglőben Kórody Károly zenekarának közreműködése mellett zártkörű szüreti mulatságot rendez. Mindazok, kik netán meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, forduljanak Schwarz Györgyhöz, az olvasókör titkárához.

— (Ülések a vármegyén.) A folyó október hónapban a vármegyeházán tartandó ülések sorrendjét a hó 1-én délelőtt 10 órakor tartandó központi választmányi ülés nyitja meg. Eztugyanazon napon délelőtt 10 órakor az állandó bíráló választmány ülése követi. Október hó 8-án a megyei közigazgatási bizottság tart ülést, 14-én délelőtt 10 órakor pedig közgyűlés lesz. Ugyancsak ezen a napon délután, kezdetüket veszik az erdőéri vizsgák.

— (Letört bimbó.) Mustos Sándor, pécsi m. á. v. tisztviselő hét éves Géza nevű fiacskáját mult hó 28-án ragadta ki a kérelhetetlen halál a szerető szülők karjai közül. Az elhunyt kis fiut tegnap délután fél négy órakor temették el a gyászoló szülőknek a vasuti indóházban levő lakásáról a vasutasok nagy részvéte mellett.

— (Panasz a posta ellen.) Nem tudni miért, miért nem, elég az hozzá, a m. kir. pósthivatalnál a levélkézbesítők számát tizről hatra redukálták s így most egy-egy levélkézbesítőre jóval nagyobb terület jutván, természetes, hogy a levelek kézbesítése sokkal lassabban történik, úgy, hogy a reggeli postát a délelőtti órákban, a délutáni postát pedig este fél kézbesítik. A levelek kézbesítése a kereskedelmi világra nézve igen fontos lévén, jó lenne helyreállítani a régi rendet.

— (Báró Wenckheim Béla szobra.) Kisbéren tegnap avatták fel báró Wenckheim Béla, volt miniszter szobrát. A felavatásról a hivatalos »Budapesti Hírlap« mai száma így ír: »A magyar kir. miniszterium a tegnapi napot, szeptember hó 30-át, a kegyelet ünnepévé emelte: fölavatva báró Wenckheim Béla egykori kormányelnök, belügyi és ő felsége személye körüli miniszter lovas szobrát a kisbéri m. kir. ménesintézet parkjában, mely intézet felvirágzásának egykor ő volt egyik buzgó elősegítője. — Az ünnep előkelő vendégeivel fél 9 órakor érkezett meg a gyorsvonat. Köztük volt a m. kir. miniszterium elnöke, ki a komárommegyei küldöttség élén üdvözlő főispánnak adott válaszában szívből fakadt melegséggel emlékezett az ünnepelt néhai báróról, mint a magyar közélet és társadalom kiváló alakjáról, kit hazafiui

igaz érzésben nem mu't felül senki, politikai és társadalmi tisztességben sem sok ember közelített meg. Megjelentek: az ünnepélyt rendező földmivelésügyi m. kir. miniszter, a vallás- és közoktatásügyi, az igazságügyi és kereskedelemügyi miniszterek, a berlini osztrák-magyar nagykövet, a *Wenckheim*-család több tagja, főrendiházi tagok, államtitkárok, belső titkos tanácsosok, a tábornoki karból többen, a miniszteriumok számos előkelő hivatalnok, az állami számvevőszék elnöke, a székes főváros küldöttsége a főpolgármesterrel, a békesmegyei gazdasági egyesület a megyei fő- és alispánnal, gazdasági testületek és művelési ágak képviselői s a messze Kőrös-Ladányból, a néhai miniszter lakhelyéről érkezett parasztküldöttség. — A szobor-ünnep d. u. fél kettőkor kezdődött, a park feldiszipított *Wenckheim*halmán, hová néhai báró *Kemény* Gábor miniszter díszes mauzoleumot állíttatott. Ott áll a szobor, melyet nagyszámu ünneplő közönség vett körül, a díszben kivonult méneskari legénység, iskolai növendékek és fehér ruhás leányok csapataival együtt. A himnusz éneke után *Dezso* Gyula őrnagy, méneskari parancsnok üdvözölte a kormányt, emlékezett az ünnepeletről, mint a minden férfias erényben gazdag magyar főúr és hazafi igazi típusáról, kinek nem kis részben köszönheti Kishér, hogy ma oly magas színvonalon áll s végül hódolatteljes köszönettel kérte föl a földmivelésügyi minisztert, hogy a szobor leleplezését kegyesen megengedni méltóztassék. A miniszter meleg szavakban válaszolt. Üdvözölte a vendégeket, köztük a miniszterelnököt s a *Wenckheim*-család tagjait, emlékezett a mauzoleumot létesítő hivatali elődről, köszönetet mondott a lovas szobor művészenek: *Fadruss* Jánosnak, szolt a báró *Wenckheim* Béla önzetlen hazaszeretetről, lovagias jelleméről, a magyar mezőgazdaság, hazai lotenyésztés és Kishér emelése körül szerzett érdemeiről s végül a leleplezésre jelt adott. A »Szózat hangjai mellett tünt fel a jelesen sikerült szobormű. A család köszönetét annak egyik tagja fejezte ki a miniszternek. A művet mindenki jeles alkotásnak, az ünnepet az alkalomhoz méltónak találta. A vendégek legnagyobb része d. u. 4 órakor tért vissza a fővárosba.

— **(Asszonyháboru.)** Az egyik szomszédos község előjáróságához a napokban nem kevesebb, mint nyolc asszony állított be, kiknek mindegyike magán viselte egy kiállott csata félremagyarázhatlan jeleit. Összeszekarmolt arccal, tépott ruhákba jöttek s aztán kezdetét vette a panaszolás. — Akként történt a dolog, hogy *Kalapács* Istvánné és *Hunyár* Jánosné, mint a féle jó szomszédok, örökké hadilábon állanak egymással. A napokban ismét összevesztek egymással s a többi panaszos, mint „békítő” avatkoztak a dologba, miből hirtelen egész csinos asszonyháboru fejlődött. A veszekedő menyecskéket panaszukkal a bírósághoz utasították.

— **(Cukorgyár Zákányban.)** Zákányban gróf *Zichy* Ödön, több mágnás és külföldi tőkepenzes közbenjöttével cukorgyárat és finomított létesít. A részvénytőke 3,000,000 koronában lett megállapítva, s már teljesen be van fizetve. A szükséges 8000 katasztrális hold répa földet előnyös szerződésekkel lekötötték. — A gyári berendezést az ismert sangerhauseni gépgyár szállítja.

— **(Eltörte a lábát.)** Sajnálatos baleset érte ma reggel *Kemény* Ignác pécsi lakos, magánhivatalnokot. — A mint ma reggel a siklósi országuton levő irodájába igyekezett, lakása előtt oly szerencsétlenül bukott le a lépcsőn, hogy bal lábát eltörte. A sze-

rencsétlenül járt fiatalember a kórházba szállíttatta magát.

— **(Leszakadt kutgém.)** *Petronics* János ráckozári lakos kutjának az volt a baja, hogy vize eliszaposodott. Ennek folytán a gazda a napokban létrán lement a kutba, melynek vizét tisztítani akarta. Eközben azonban — eddig ismeretlen okból a kutgémje leszakadt s a nehéz vödör betörte a gazda fejét. A súlyosan sérült embert azonnal orvosi kezelés alá vették, felgyógyulásához azonban alig van remény, mert az erős ütéstől agyrázkódást szenvedett.

— **(Hamis tízforintosok.)** Budapesten 10 forintos bankjegy-hamisítványokat fedeztek fel. A hamisítvány legfeltűnőbb ismertető jele, hogy papírja a valódi bankjegy papírjánál durvabb. A hamisítvány magyar szöveg oldalának felső része középmezéjében a »tíz forint« szó a valódiál kövérebb betűvel van nyomtatva s a nő eszményfejek aránykolása sötét és durvabb.

— **(Meglopta a gazdáját.)** Tegnap délután csendőrszuronyok között szállítottak be egy legényt a pécsi kir. ügyészség fogházába. *Karancsi* Józsefnek hívják a legényt, kinek az a bűne, hogy *Temeskö* János nevű gazdájától hatvan korona készpénzt ellopott, aztán kerekét oldott. A gazda panasza folytán megindították a tolvaj után a nyomozást, kit sikerült elfogni, mielőtt még a lopott pénzt teljesen elkölthette volna.

— **(Október hó elseje)** Szomorú, veszettül szomorú egy nap ez. A talusi legények nagy tömege, mely március havától kezdve, hogy rájuk mondtak a mérték alatt a »tauglich«-ot, szinte ki sem jutottak a mámorból, melyet valahogy bebeszéltek maguknak, mondván: »Szép, dicső dolog katonának lenni!« S azóta a falu »csenevész« legényeire, kik nem maradtak bent katonának, rossz idők jártak, mert az érdeklődés középpontját a bevált legények képezték. Ma azonban keserves napja volt a büszke legényeknek. Ma kellett bevonulniok az ezredeikhez s bizony alábbszállt a helyke jó kedvük, mikor bucsuzni kell az otthontól, míg az eddig háttérbe szorult csenevész legények kárörvendő mosolylyal néztek utánuk. Nekik van okuk örülni, ők otthon maradhatnak s bizony nem egyből lesz az árva maradt talusi lányoknak a vigasztalója. — Nálunk Pécsen is észrevehetővé vált ma az október elseje, melyet méltán nevezhetnénk „katoná”-hónapnak. — Ma a kora reggeli órákban frekváltak a korzót és sétateret azok az urfiak, kik tegnap még elegáns redingot-ban kurizáltak, míg ma már egyenruha feszül rajtuk, persze csak egy esztendeig.

— **(Megtámadott vándorló)** Valóságos kötetelnék ki azoknak a neveiből, kiket úgy az országuton szólítanak tel igazolasra a hatóság emberei s kikerül legelőbbnyire kislul, hogy az irántuk táplált gyanu és kétely nem mindig jogosulatlan. S még is megtörténik ezekkel a szerencsétlen, ágról szakadt emberekkel is, hogy tán még náluknál is szegényebbek vagy rosszlelkű emberek megtámadják őket. *Kronstein* Benő, miskolci illetőségű vándorlólegény emelt panaszt a napokban a községi előjáróságnál, hogy őt eddig ismeretlen tettesek a hirdi országuton meg-

támadták, földreteperték s alig egy koronát kitevő pénzét elvették. A lelketlen támadók ellen megindították a nyomozást.

Időgenek Pécsen.

— Szeptember 30-án. —

Arany-hajó-szálló. Dr. Hajos R. orvos, Lussinpiccoló. — Márffy István, joghallgató, Marcali. — Pohl Lipót, építész, Bpest. — Schön Hugó, önkéntes Kaposvár.

Vadember szálló. Stauber Hugó, ügyvéd Mágocs. — Slevert Ferenc, kereskedő, Zeneia. — Dr. Joakim, mérnök, Brüsszel. — Dr. Benkela, mérnök, Brüsszel.

Mátyás király-szálló. Major Lajos és neje, Szent-Lőrinc. — Dr. Miskolcay Gyula, ügyvéd, Dunaszekcső.

Magyar király-szálló. Werner Hugó, vasúti hivatalnok, Villány.

Művészet, irodalom.

○ **Pályázók a színházi igazgatóságra** Tegnap este járt le a színháznak 1902. évi október 1-től számítandó s három évre szóló bérletére kiirt pályázat. Pályázataikat beadták idő és sorrendben:

Micsey F. György, az erdélyi szini kerület igazgatója.

Halmai Imre, a szombathelyi székesfehérvári színházak igazgatója;

Nádassy József, a pécsi nemzeti színház közkedveltségű művezetője;

Kövessy Ede, a kecskeméti színház igazgatója;

Erdélyi Miklós, a nagyváradi szintársulat titkára;

Deák Péter a dévidéki színházkerület igazgatója.

○ **Dolly.** Csütörtökön kerül színpadra a legjelesebb vigjátékok egyike teljesen új betanulással. A címszerepet ezuttal *T. Csige* Böske fogja játszani, kinek ez legkiválóbb szerepe. A többi szerepeket: *Veszprémy*né, *Csige* Ilonka *Thury*, *Molnár*, *Kardos*, *Pesti*, *Kozma* és *Fekete* játszik.

○ **Márkus Aranka** színházunk fiatal operaénekesnője holnap (szerdán) lép fel először *Verdy* remek operájában a *Troubadour*-ban. A többi szerepeket *Mezei*, *Kozma*, *Szilágyi*, *Szirmay* és *Staud* Margit éneklék.

○ **Bor.** Gardonyi Géza paratlan nagy sikert ért talusi történetére nagyban készül tarsulatunk. Az igazgatóság nagy sikert vár a darabtól és így mindent elkövet, hogy az előadás minnél kitünőbb legyen. A főbb szerepeket: *Staud* Margit, *Szirmay*, *T. Csige* Böske *Oláhné*, *Thury*, *Kozma*, *Nádassy*, *Vágó*, *Szilágyi*, *Pesti* és *Fekete* játszik.

○ **Testvérek.** Tegnap került először színpadra *Lackó* Andor 3 felvonásos színműve a »Testvérek.« A címszerepet *Thury* (Szőnyi Károly) és *Thury*né (Szőnyi Irma) játszották s mindjárt hozzátettük, hogy kitünően. *Thury* a félbemaradt műveltségű munkás, az ő ekeseredett elégedettségével es a világot megvalítani akaró eszméivel szinte a ketrecbe zárt, tehetetlenségében fenséges haragu orosziant juttatta eszünkbe. *Thury*né a szegény, sok csábításnak kitett, de becsületesnek megmaradt és igaz szerelem áldozatává lett Szőnyi Irmát sok érzéssel, természetességgel s mi több,

igazi finom művészettel játszotta meg. *Vágó Béla* az öreg felkező Szőnyi szerepében egyikét nyújtotta megszokott alakításainak, *Oláhné* az öreg Szőnyinét szintén jól alakította. *Csige Ilka* (Jolán) kedvesen játszott s úgy a könnyed, mint a drámai jelenetekben bevált. *Szilágyi Aladár* (a gyáros), *Veszpréminé* (a felesége) szintén hozzájárultak a sikerhez. *Fekete Andor* (Ledényi) kissé félszegen mozgott, bár szerepe is igen ellenszenves volt. *Acél Szidi* (Marcsa) szintén ily ellenszenves szerepet játszott ugyan, de nem csak beletalálta magát, hanem mindenütt ügyelt a diszkrét játékra s egyképp emelte sikerét szépsége és tolettjei is. A három munkás között *Festi Kálmán* kabinetalakítást csinált Szehlinger rövid szerepéből. *Pásztor* és *Fekete Lajos* is jók voltak.

A darab sötét hangja dacára is tetszett A nyomorban levő s gyalázatba jutott munkás család sorsát érdeklő halgatta végig az alig félig telt ház s a szereplőket telvonások végén tapsokkal honorálta. Hiszszük, hogy a „Testvérek” még párszor tudnak majd közönséget vonzani. (→)

Folyó szám 5. Idénybérlet 5. Páratlan bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, szerdán, október 2-án:

Trubadour.

Verdi József nagy operája.

Személyek:

Luna gróf	Mezey Andor
Leonora	Markus A.
Azucéna, cigány	Szirmay Olga
Manrico	Kozma Pista
Fernando	Szilágyi A.
Inez, Leonora barátnője	Staud Margit
Ruiz	Kiss József
Egy vén cigány	Vojnits Béla
Egy hirnök	Zajonghi Elemér
	Nádasyné
Zárdai növendékek	Pataki A.
	Pataki Vilma
	Szilágyiné

Holnap, csütörtökön, október 3-án:

Dolly.

Christiernson és Jónus színműve.

A közönség köréből. Nyilatkozat.

A mai nap délutánján a „Herceg Testvérek” cég inasai Aidinger János volt országgyűlési képviselő jelölése érdekében tölhivásokat hordtak szét a városban, azt hangoztatva, hogy én küldöm szét azokat.

Mint hogy nekem a felhívásoknak kibocsáról semmiféle tudomásom nem volt, kijelentem, hogy a Herceg testvérek vagy egyik tagjától eredő ez az eljárás nevemmel való kvalifikálhatatlan visszaélés, melynek megtorlása végett a szükséges lépéseket még a mai napon megtettem.

Kindl Ferenc,
gyáros.

T a n ú g y.

A szegény tanulók segélyezése a főiskolákon.

Pécs, 1901. okt. 1.

Korunk halad. Ezt igyekeznek mindenféle statisztikában kimutatni. »Lépést tart a külfölddel«, hangoztatják mindenfelé. Kiáltanak sokat, beszélnek nagyon is sokat, a minek nem kevés az alja. Sok frázist, üres mondasokat odadobnak, ezzel akarják a nemzet szemét telehinteni, hogy úgy lánson, a hogyan ők mondják. Nekik az hizeleg. Örömet okoz nekik, ha azt mondhatják, ők is tesznek valamit,

ők is dolgoznak, oda hatnak, hogy társadalmi életünket fejlesszék, nemzetiségünket erősítsék és — a nemzetet boldoggá tegyék.

Boldoggá ?!

Micsoda guny, mennyi hazugság van ebben. Épen azok, a kiknek tenni kellene valamit, nem tesznek. Ők csak beszélnek, de cselekvésre nem kerül a sor.

Hazug mondás az egész!

Ifjuságunkat pártolni kellene, hogy azokat az eszméket, a mikért küzd, el is érje. Támogatni, segíyezni kellene ifjainkat, hogy a nemzet hasznavehető fia lehessenek. És e helyett mit látunk? Azt, hogy elnyomják, üldözik őket. Igenis üldözik akkor, a mikor közel állanak a cél előtt, csak egy kis küzdelem még, és vágyaik netovábbját elérték. De hányan buknak el ebben a küzdelemben, hányan sülyednek el a posványban, a honnan ki akartak emelkedni? Erőszakkal visszataszítják őket, hogy ne emelkedjenek oda, a hová ők már jutottak. »Jó azoknak ott is« vélik. Lehet hogy jó, lehet, hogy jobb, mintha velük egy sorba kerültek volna.

De hát akkor miért segítették ifjainkat a középiskolákban, miért támogatta, segíyezte az állam a szegénysorsu tanulókat? Hát nem azért, hogy tanulmányaikat elvégezzék és aztán, a mit ott tanultak, a haza javára, üdvére fordítsák. A középiskolákban beléjük oltják a vágyat, hogy ők is »valami« lehessenek. Mindenféle eszközt, módot felhasználnak, hogy segítsék őket tanulmányaikban. El is viszik őket az érettségig. Itt az ifju fényes eredménynyel levizsgázik, megkapja az első okmányt, fáradságának, küzdésének jutalmát. Ezzel aztán véget ér. — Szabadjára eresztik, pedig nem tud a szabadságával mit csinálni. Hozzászoktatták a gyámolításhoz. A támaszt alóla kirántották, elvették a mankót, és a béna, a ki addig csak a mankóval tudott odább vánszorogni, menjen a saját lábán. — Hiszen eleget gyámolították a szegény ördögöt. De e gyámolítás volt a megrontója, ez dobtá oda a nyomoruságnak.

De erről az az ideális ifju mit sem tud. Azt hiszi, továbbra is úgy lesz, a hogy a középiskolában volt. Ez lebeg előtte, ezt látja ifju képzeletében. Pedig mennyire másképp van. Ő azt véli és biztos is benne, hogy csak tanulni kell, a többi magától jön. Segíteni fogják. Hisz kell nekik, miért oltották beléjük a vágyat, miért ébresztették föl bennük a sóvárgó, incselkedő ördögöt?

Pedig csalódás, nagyon nagy csalódás vár rájuk. Képzeletük szárnyát lenyesik, bennán hagyják őket, még bennában, mint a hogy voltak.

Több áll már előttünk, mint a középiskolában. Visszavonulhattak ott, huzódtak a társadalomtól, megmaradtak maguknak. Hanem a mikor felavatják őket a felső iskolák hallgatóivá, akkor egyuttal a társadalmat is megnyitják előttük. Megnyitják előtte annak cifra kapuit, tessék besétálni. Ő bemegy. Enged a csillogásnak, elkápráztatja szemét. — Neki haladnia kell . . . Megteszi az első lépést, a többi utána jön. Azzal áttatja magát, majd talál valami kereseti forrást, a mivel szükségleteit kielégítheti. Aztán tandíjat úgy sem kell fizetnie, a középiskolákban is elengedték.

Kapkod is fűhöz-fához, szalad egyik irodából a másikba, de vajmi ritkán kap valamit. Ha jut is neki, az is oly nyomoruságos, hogy nem is volt érdemes elfogadni.

De a szükség kényszeríti rá, örömmel kap utána. »Ez is valami« sóhajt fel. »Kedvetnek ez is elég!«

Azután megírja a folyamodványt, a melyben a tandíj elengedésért esedezik. Remegve várja kérvénye elintézését. Megkapja. Könyök pörögnek le arcán, a mikor olvassa: »folyamodó kérvénye visszautasítottatik.« — Keserű csalódás, a mely megnyitja a nyomoruság ajtaját. Még csak azzal vigasztalja magát: »kaptam egy hónapi határidőt, a melyen be-

lül a díjat le kell fizetni.« Igen, de hát mi-ből? Honnan veszi, azt még nem tudja, csak az a remény él benne, hogy majd megszerzi valahonnan. Elmúlt a hónap és ő csak ott áll, a hol volt. Sok ajtón kopogott, segítsék, mert ő nem tudja tanulmányait folytatni, pedig tanulni akar. Szalad a direktorhoz is, de az ridegen visszautasítja. Ő nem segíthet rajta, fizesse le a tandíjat, különben kizárja a hallgatóság sorából.

Az ifju becsapja a lecke-könyvet a fiókjába, telve keserűséggel, gyűlölettel a világ iránt, elhagyja az intézet falait és megy hivatalt keresni. — Nagy utánjárással talál is. Csak valahogy meg kell élnie. Lesz belőle hivatalnok, csendes jó hivatalnok, a ki pontosan elvégzi teendőit.

Több nem kell. Hiszen erre nevelték. Jó arra. Pedig ne segítették volna a középiskolákban, elment volna iparosnak és a hazának egy derék, boldog polgára lett volna. Így csak a megvetést, a legádázabb gyűlöletet plántálták belé, a mikor alább gyámolították és aztán a magaslatról a mélységbe visszadobták.

Ez a képe a szegénysorsu ifjunak. Boldogtalanná teszik azok, a kik azt hangoztatják nagy hangon, hogy a mit ők tesznek, a nemzet érdekében teszik.

Betegség ez, a mit meg kell gyógyítani és a gyógyezköz a »hatalmasok« kezében van.

T Á V I R A T O K.

— **Az olasz királyi pár ünneplése.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Velencében a királyi pár tiszteletére a Szent-Márk téren hangverseny és fényes kivilágítás volt tegnap.

— **A berlini kereskedelmi kongresszus.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Berlinből táviratozzák, hogy *Möller* kereskedelmi miniszter a kereskedelmi kongresszus lakomáján kijelentette, hogy a kormány nehéz helyzetben van. Elismeri, hogy a hosszú határidőre kötött kereskedelmi szerződések szükségesek. Kérdés, mennyire lehet menni, de majd módot találnak a kibékülésre.

— **Krüger fia meghalt.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Pretóriából sürgönyzik, hogy *Krüger Pjod*, Krüger elnök fia ma meghalt.

— **Az ó budai választási küzdelem.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Az ó budai választási küzdelem annyira kiélesedett, hogy a *Vészi*-párt sürgősen katonai karhatalom megerősítését kérte. A *Nagy*-pártiak azzal fenyegetőznek, hogy holnap vér folyik.

— **Főnyeremény - nyertes sorsjegy.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A tiszta-szegedi nyereménykölcson sorsjegy húzásán ma a *száznyolcvanezer koronás* főnyereményt a *3728 sorozat 93 számú* sorsjegy nyerte.

— **Gyászmise Egánért.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Egan* lelkiüdvéért az egyetemi ifjuság ma gyászmisét mondatott.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Nyilt-tér.†)

Nyilatkozat.

Azon tegnap városszerte terjesztett hírrel szemben, mintha az Aidinger János ur újból való telléptetésének eszméje tőlem eredne s az erre vonatkozó falragasz értelmi szerzője én volnék kijelentem, hogy az emtitett híresztelés puszta ráfogás, mert nekem a dologról fogalmam sem volt és minden ellenkező állítás alávaló hazugság; én Erreth János urnak, mint a pécsi szabadelvű párt jelöltjének hive vagyok és feltétlenül reá is fogok szavazni.

Pécs, 1901. okt. 1.

ifj. Lówy Adolf.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Hirdetések.

Emeleti utcai lakás,

mely áll 2 szoba, alkov, konyha és mellékhelyiségekből, az

Árpád-utca 31. szám alatti házban november 1-től kiadó.

Évi bér 280 korona.

Bővebbet ugyanott a házmesternél vagy lapunk kiadóhivatalában.

8175. sz.

Tkvi. 1901.

Árverési hirdetmény.

A pécsi királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Gianone Janka pécsi lakos végrehajtató kérvénye folytán a végrehajtási árverés, nevezettnek, Gadó Józsefné szül. Wolf Helén pécsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 200 kor. tőke és járulékaiból álló követelésének kielégítése végett az 1881. 60. t.-cz. 144. §. alapján s a 146. §. értelmében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbíró területén levő, a pécsi 2075. sz. betétben † 1. sorsz. 1100/1. hrsz. Hatház-utca 1. sz. lakház és udvarnak Gadó Józsefné szül. Wolf Helént illető felére illetve a végr. törv. 156. § c) pontja alapján Gadó Józsefet illető fele részre is, tehát ezen ingatlanok egészére 2700 korona becsárban, mint kikiáltási árban elrendeltetvén, az árverés foganatosítására határnapul 1901. évi október hó 26. napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszék árverési helyiségébe kitűzetett, a mikor is a nyilvánosan megtartandó árverésen a fent elsorolt ingatlanok a legtöbbet ígérőnek kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok fent kitett becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1901. évi július hó 3-ik napján.

Kerese

kir. törvszéki bíró.

!! Éppen most jelent meg !!

A Pécs szab. kir. város és határában levő épületek jegyzéke

(Háztulajdonosok névjegyzékével)

ára 2 korona.

Kapható lapunk kiadóhivatalában.

„Vasárnap”

szépirodalmi és művészeti képes hetilap

első száma f. évi október hó 6-án jelenik meg.

Előfizetési ára egy hóra 80 fillér.

Egyes szám ára . . . . 20 fillér.

Szerkeszti Horkai Elemér, hirlapíró.

9505. szám.

Tkvi. 1901.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Közép Tóth József regényei lakos és csatlakozó társai végrehajtatóknak Varga Imre szőkei lakos végrehajtást szenvedő elleni 126 kor. tőke követelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbíró területén levő Szőke község határában fekvő

1. a szőkei 114. számú betétben I. 1—14. sorsz. alatt felvett ingatlanoknak Varga Imrét illető felére 957 kor. ;

2. a szőkei 116. számú betétben † 1. sorsz. 771. hrsz. ingatlanak Varga Imrét illető felére, illetve a végr. törv. 156. §. a) pontja alapján az egész ingatlanra 39 kor. ;

3. a szőkei 106. számú betétben † 1. sorsz. 767/1. hrsz. ingatlanra 17 kor. ;

4. a szőkei 108. számú betétben † 1. sorsz. 636. hrsz. a. ingatlanak Varga Imrét illető felére, illetve a végr. törv. 156. §. a) pontja alapján ezen ingatlan egészére 81 kor. ;

5. a szőkei 108. számú betétben † 2. sorsz. alatt felvett 767/2. hrsz. a. ingatlanak Varga Imrét illető felére, illetve a végr. törv. 156. §-ának a) pontja alapján ezen ingatlan egészére 46 kor. becsárban, mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi november hó 2. napján d. e. 10 órakor Szőke községében megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rend. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. 60. t.-c. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, 1901. évi szeptember hó 17-ik napján, a kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Göbel,

kir. törvényszéki bíró.

8065. sz.

Tkvi. 1901.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Greiner Sámuel szent-királyi lakos végrehajtató kérvénye folytán a végrehajtási árverés nevezettnek özv. Bernáth Györgyné szül. Ujj Anna és Bernáth Vince (Csucsó) szt.-királyi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 243 kor. 48 fill. tőke, s jár., ugy csatlakozás folytán a szt.-királyi 56. sz. betétre vonatkozólag Mindszenty Aurel 50 kor. 40 fill. tőke és járulékaiból álló követelésének kielégítése végett az 1881. 60. t.-cz 144. § alapján s a 146 § értelmében a pécsi kir. törvényszék és a szentlőrinci kir. járásbíró területén levő a szab.-szt.-királyi 55. sz. betétben I. 1—5. sorsz. a. felvett ingatlanra 608 korona, a szab.-szt.-királyi 56. sz. betétben I. 1—18. sorsz. ingatlanokra a 139. sz. ház és udvarral 2162 korona, a szab.-szt.-királyi 56. sz. betétben † 1. sorsz. 69. hrsz. ingatlanra 80 korona, a szab.-szt.-királyi 56. sz. betétben † 2. sorsz. 3627. hrsz. ingatlanra 80 korona becsárban, mint kikiáltási árban elrendeltetvén az árverés foganatosítására határnapul 1901. évi október hó 28. napjának d. e. 9 órája Szabad-Szent-Király község házához kitűzetett, a mikor is a nyilvánosan megtartandó árverésen a fent elsorolt ingatlanok a legtöbbet ígérőnek kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. 60 t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1901. évi július hó 3-ik napján.

Kerese,

kir. törvényszéki bíró.

K é t

rézműves segéd

lószerszám veredékre,
jó fizetéssel

azonnal felvétetik :

LÁM ADOLFNÁL,
Szent-Endrén.

A Széchenyi-tér közelében

k é t h á z

célszerű lakásokkal és kerttel;
egy a város közvetlen közelében fekvő

szőlő

kényelmes nyaralóval és több

ház hely

előnyös feltételek mellett eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Grün Bernát

UTÓDA

férfiszabó

PÉCS, Zsiga gyógyszerár fölötti emelet.

Alapított 1865-ben.

A vidék egyik legnagyobb és leg-
régibb elsőrendű

szabó-üzlete

ajánlja dusan felszerelt raktárát a leg-
kitünőbb minőségű szövetekben,
melyekből mindennemű

férfi-ruhák

a cég tulajdonos személyes felügyelete
mellett, a mai kor igényeinek megfelelőleg
a legkiválóbb gondnal, olcsó ár-
ban készíttetnek.

A n. é. közönség szives pártfogását
kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Grün Bernát utóda.

Tőzeg klosettek!

Tőzeg-klosettet beszerez mindenki, ki teljesen
szagtalan árnyékszékét óhajt.
mert a tőzeg szagtalanít!!

Tőzeg-klosettet beszerez mindeki, ki a maga és
családjának egészségéről gondos-
kodik, mert a tőzeg fertőtleníti!

Tőzeg-klosettet beszerez mindenki, aki a minden-
féle betegségeket terjesztő pöcze-
gödröt házából eltávolítani kívánja, mert az
ilyenre a tőzeg-klosettek használatánál többé
szükség nincsen.

Tőzeg-klosettek kizárólag kaphatók:

Kraus Istvánnál, Pécsen.

T. Kraus István urnak Pécsen.

Ezennel szívesen adom b. tudomására, hogy
a nekem szállított tőzeg szóró klosettekkel tel-
jesen meg vagyok elégedve. A klosettek kifogás-
talanul működnek és teljesen szagtalanok.
Pécs, 1900. június hó 10-én.

Tisztelettel Dr. Mende Lajos.

T. Kraus István urnak Pécsen.

Szívesen adom tanubizonyságát annak, hogy
az Ön által szállított tőzeg-árnyékszék minden
tekintetben megfelelő, különösen hangsúlyozom, hogy
mióta ezek nálam használatban vannak és az emész-
tőgödröt használaton kívül helyeztem, az eddig min-
dig nedves falak egészen kiszáradtak.

Pécs, 1901. május hó.

Tisztelettel Dr. Cziror Elek, főorvos.

T. Kraus István urnak Pécsen.

Ezennel igazolom és bizonyítom, hogy a me-
gyei árvaháznál már egy év óta ezen klosettekből 10
db. van használatban és feltűnő szagtalan voltak,
csakély kezelési költségük folytán legmelegebben ajánl-
hatók.

Keller István, várnagy,
mint a megyei árvaház felügyelője

T. Kraus István urnak Pécsen.

Ezennel szívesen kinyilatkoztatom, hogy a ne-
kem szállított tőzeg klosettek teljesen megelé-
gésekre beváltak és a még visszalévőket is miha-
márrabb átalakítottam.

Tisztelettel Fodor Pál, ügyvéd Deák-u. 1.

Szép és finom aranyláncok 40 féle divatos mintában valódi 14 karatos
finom aranyból

	20 gramm súlyban	24	frt.	
köves lógók nélkül	25 > >	30	''	egy és két oldalt hordható
mérve	30 > >	35	''	
	40 > >	45	''	
	50 > >	56	''	

Aranyláncokhoz való köves függelékek, melyek külön 12 egész 15 gramm súlyban
vannak készítve, ára 3 frt 50 és 4 frt 50 kr. Így pld. nálam egy 25 gramm
súlyu (logó nélküli) lánc, hozzá egy 15 gramm nehéz függelék (logóval) együtt 40
gramm súlyban 34 frt 50 krba kerül. Tessék tehát aranyláncok vételénél
figyelni.

Figyelmeztetésül! Az aranyláncok azon okból lesznek aranyba foglalt, köves
függelék nélkül mérve, mert azok sokkal csekélyebb értékűek mint az arany és így
a vevő nem károsodik.

Minden tárgy a m. kir. fémjelző hivatal által van megpróbálva.

Kaphatók:

Schönwald Imrénél
PÉCSETT, Király- (fő) utca 15.

Hirdetések a hirdetésbélyeg megszűnése folytán
jutányosan felvételnek a
„Pécsi Figyelő“ kiadóhivatalában.

863. ig. sz.

1901.

Hirdetmény.

A pécsvárosi közkórháznál
1901. évi november hó 1-étől egy évre szükséges

liszt

és 1902. évi január hó 1-től egy évre szükséges

zsemlye

szállításának biztosítása iránt.

A Pécs városi közkórház tanácskozási termében 1901. évi október hó
18-án délután 3 órakor zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános
árlejtés tartatik.

Felhivatnak tehát pályázók, hogy 200, illetve 100 korora bánatpénzzel fel-
szerelt zárt ajánlataikat, legkésőbb 1901. évi október 17-ének déli 12
órájáig a kórházi igazgatóságnál nyújtsák be vagy a bánatpénz letétele mel-
lett, a szóbeli árlejtésen vegyenek részt.

A vállalkozási feltételek a kórházi gondnoki irodában naponként d. e. 9-től
12 óráig betekintheők.

Pécsen, 1901. évi október hó 1-én.

Dr. Erreth Lajos,
kórházi igazgató.